

Ministry of Education and Science of Ukraine

Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University

The Sixth Student International Internet Conference

**“English in Interdisciplinary Context of life-long
Education”**

April 12 - April 20, 2018

Kamianets-Podilsky

2018

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Матеріали VI Міжнародної студентської Інтернет-конференції
«Англійська мова у міждисциплінарному
контексті безперервної освіти»

12 квітня - 20 квітня 2018 р.

Кам'янець-Подільський

2018

Conference organizers:

Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University (Ukraine)

Educational and research institute of foreign philology of Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine)

Partners of the conference:

Nicolaus Copernicus University in Torun (Poland)

Vasyl' Stus Donetsk National University (Vinnytsa, Ukraine)

Організатори конференції:

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Навчально-науковий інститут іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка

Партнери конференції:

Університет Миколи Коперника (Торун, Польща)

Донецький національний університет імені Василя Стуса (Вінниця)

© К-ПНУ ім. Івана Огієнка, 2018

© Автори статей, 2018

Editorial Board:

V.S. Kshevetsky, PhD, Associate Professor, Dean of the Foreign Languages Faculty, Kamianets-Podilsky Ivan Ohienko National University

O.V. Halaibida, PhD, Associate Professor, Head of the English language Department of Kamianets-Podilsky Ivan Ohienko National University

H.A. Kryshaliuk, PhD, Associate Professor of the English language Department of Kamianets-Podilsky Ivan Ohienko National University

N.D. Borysenko, PhD, Associate Professor, Head of English Philology and Translation Department , Educational and Research Institute of Foreign Philology, Zhytomyr Ivan Franko State University

O.V. Mosienko, PhD, Associate Professor, Educational and Research Institute of Foreign Philology, Zhytomyr Ivan Franko State University

Редакційна колегія:

Кшевецький В.С., кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Галайбіда О.В., канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Кришталюк Г.А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Борисенко Н.Д., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології та перекладу Навчально-наукового інституту іноземної філології Житомирського національного університету ім. Івана Франка

Мосієнко О.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та перекладу Навчально-наукового інституту іноземної філології Житомирського національного університету ім. Івана Франка

Відповідальний за випуск та комп'ютерна верстка
Іваннікова К. І.

Англійська мова в міждисциплінарному контексті безперервної освіти: збірник матеріалів VI Міжнародної студентської Інтернет-конференції (12–20 квітня 2018 р.). – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018.– 250 с.

Матеріали зверстано з електронних носіїв, наданих авторами публікацій.

Відповідальність за зміст статей і матеріалів, допущені помилки та неточності несуть автори публікацій.

Офіційний сайт конференції: *english.context.kpnu.edu.ua*

E-mail: *english.context@kpnu.edu.ua*

CONTENTS

COGNITIVE APPROACHES TO LANGUAGE AND COMMUNICATION	10
Boiko Kateryna. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «РЕЦЕСІЯ» В СУЧАСНОМУ БРИТАНСЬКОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ	10
Deresh Bogdana. ФРАЗОВІ ДІЄСЛОВА В АМЕРИКАНСЬКИХ СУЧАСНИХ КОРОТКИХ ОПОВІДАННЯХ: СЕМАНТИКО-КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД.....	19
Domaratska Tetiana. СЕМАНТИКА ПРОТИДІЇ: ОБРАЗ-СХЕМНИЙ АНАЛІЗ.....	23
Hnatenko Serhiy. THE CONCEPT “EQUATION” IN PRESS ON THE MATERIAL OF THE BRITISH NATIONAL CORPUS.....	29
Tymchuk Kateryna. IMAGE-SCHEMATIC ANALYSIS OF THE CONCEPT ‘LIFE’ IN JACK LONDON’S STORIES (“To Build a Fire”, “Love of Life”)	34
LANGUAGE SEMANTICS AND USE	41
Boiko Natalia. КЛАСИФІКУВАННЯ ІДІОМ В АСПЕКТІ ВАРІАТИВНОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	41
Gayevska Natalia. ENGLISH IDIOMS WITH BIBLICAL COMPONENT	47
Havryliuk Yuriy. BRITISH PUBS AND SPIRIT DRINKS NAMES PHENOMENA.....	52
Hodovanyuk Pavlo. LEXICAL AND SEMANTIC ENRICHMENT MEANS OF THE MODERN NEOLOGISMS DENOTING A PERSON	58
Kozak Inna. КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИСЛІВ’ІВ З ГЕНДЕРНОЮ СЕМАНТИКОЮ.....	64
Kutsa Marharyta. СЕМАНТИКА МАНІПУЛЯТИВНОЇ КАУЗАЦІЇ В ЕКЗИСТЕНЦІЙНИХ ДІСЛОВАХ ІЗ СЕМОЮ ЗАПЕРЕЧЕННЯ (на матеріалі англійської мови).....	71
Nenko Natalia. СИМВОЛИ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ НАУЦІ ТА ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ	76
Pashchenko Olga. LINGUISTIC FEATURES OF EUPHEMISMS IN MODERN ENGLISH.....	81
Polishchuk Valentyna. THE MAIN TYPES OF PHRASEOLOGICAL UNITS AND THEIR USAGE IN THE BEATLES SONG LYRICS	86
Svirshchov Serhiy. ENGLISH SLANG: OVERVIEW OF ITS FUNCTIONAL PECULIARITIES...	91

**СЕМАНТИКА МАНІПУЛЯТИВНОЇ КАУЗАЦІЇ
В ЕКЗИСТЕНЦІЙНИХ ДІСЛОВАХ ІЗ СЕМОЮ ЗАПЕРЕЧЕННЯ
(на матеріалі англійської мови)**

Abstract

The article is concerned with the semantic analysis of the causative manipulative existential verbs (thereafter CEV) with the seme of negation in the English language. It has been determined that causation, existention and negation are basic universal language categories. Quantitative analysis of the empiric material is done with the aim of indicating the productivity of the semantic types in the target language.

Keywords: *causation, causative verbs, existential verbs, negation, semantics.*

1. Вступні зауваження. Каузативність є однією з мовних категорій, яка вказує на причинно-наслідкові відносини між суб'єктом і об'єктом [3, с. 6]. Екзистенційність – це фундаментальна лінгвістична категорія, яка є мовною універсалією, а лексеми, які мають значення буття, є найбільш багатозначними та найбільш поліфункціональними одиницями мови [2, с. 69]. Заперечення визначають як універсальну функціонально-семантичну категорію, що в різних формах знаходить своє вираження в усіх мовах світу [6].

Об'єктом дослідження є каузативні екзистенційні дієслова (далі КЕД) із семою заперечення в англійській мові, тобто дієслова, які виражають каузацію припинення існування об'єкта, наприклад, *to destroy* 'руйнувати', *to kill* 'вбивати', *to erase* 'стирати'.

Предметом виступає семантика маніпулятивної каузації в КЕД із семою заперечення в англійській мові.

Мета полягає у проведенні семантичного аналізу одиниць дослідження та визначенні ознак англійських маніпулятивних КЕД із семою заперечення.

Матеріалом дослідження слугують 180 лексем в англійській мові, отримані методом суцільної вибірки з лексикографічних джерел.

2. Теоретичні засади дослідження. На думку Г. Г. Сильницького на каузативні дієслова у своїй семантичній структурі містять вказівку на каузувальний стан; стан, який каузується; та причинно-наслідковий зв'язок між ними [5, с. 247]. Основним поняттям категорії каузативності є термін «каузативна ситуація» (далі КС). Для КС обов'язковою є наявність наступних базових елементів: 1) відношення каузації, яке робить ситуацію каузативною; 2) каузатор; 3) об'єкт каузації; 4) стан об'єкта каузації. За О. О. Залужною базову каузативну ситуацію можна представити у вигляді такої формули тлумачення (далі ФТ): «Х дією v_1 каузує Y (не)існувати/ у стані у стані v_2 » [1, с. 6].

Існує декілька семантичних класифікацій каузативних дієслів. Найбільш доцільною для цього дослідження є розподіл каузативів на **маніпулятивну** (за допомогою фізичної сили), напр. *to axe* 'відрубати', *to assassinate* 'вбивати' та **директивну** каузацію (передбачає застосування соціальних або вербальних засобів), напр. *to condemn* 'конфіскувати', *to beg* 'випрошувати'. [1, с. 18].

Екзистенційні дієслова виражають судження про існування або присутність когось або чогось. Функціонально-семантична категорія екзистенційності характеризується унікальними особливостями, зумовленими специфікою мовних засобів вираження, узагальнені значення яких висвітлюються в семантичних функціях, що входять в її склад. [4, с. 10].

Заперечення визначають як визначають як логіко-прагматичну, граматичну, поняттєву універсальну мисленнєву категорію. В мові заперечення може передаватися **експліцитно** (формально виражено), а може й бути **імпліцитним** (семантика слова) та виражатися приховано [1, с. 38].

3. Базові семантичні типи маніпулятивних КЕД із семою заперечення. Одиниці дослідження представляють похідну складну категорію мови, яка об'єднує у своїй семантичній структурі три фундаментальні універсальні категорії мови, а саме каузативність, екзистенційність та заперечення.

Маніпулятивна каузація має контактний характер і передбачає взаємодію між X та Y. Семантику дієслів цього типу можна представити такою ФТ: «X дією v_1 каузує Y (не)існувати, вступаючи з Y у фізичний контакт».

Екзистенційні дієслова маніпулятивної каузації

Семантика каузації	Англійська		Приклади
	Кільк. один.	%	
КЕД каузації за допомогою протиправної дії	75	41,67	<i>to immolate</i> 'вбити когось, спаливши', <i>to decapitate</i> 'відтинати голову'
КЕД без додаткових СО	67	37,22	<i>to ruin</i> 'зруйнувати', <i>to delete</i> 'видалити'
КЕД каузації за допомогою правової дії	23	12,78	<i>to amortize</i> 'погасити борг', <i>to behead</i> 'обезголовити'
КЕД каузації за допомогою інструмента	15	8,33	<i>to shoot down</i> 'вбити пістолетом', <i>to garrote</i> 'стратити гарротою', <i>to knife</i> 'вбити ножем'
Всього	180	100	

Центральною семою в КЕД каузації за допомогою протиправної дії виступає соціальна значущість дії, що знаходить своє відбиття у ФТ дієслів: «X дією протиправною дією v_1 каузує Y (не)існувати, вступаючи з Y у фізичний контакт». Наприклад, *to assassinate* «to kill someone famous or important» 'вбити когось відомого або важливого'.

В англійській мові функціонує група маніпулятивних КЕД застосування фізичного контакту для виконання дії каузації, які не мають жодних додаткових СО, які б конкретизували залучуваний до каузації інструмент, наприклад *to obliterate* «to destroy something completely» 'повністю зруйнувати'.

У ході дослідження були зафіксовані дієслова, для яких суспільно-соціальна дія визначається як «правова» (23 лексеми, що складає 12,78 % англійських КЕД).

В англійській мові функціонують КЕД, які вказують на використання правової дії, але не містять подальшої деталізації компонентів каузативної ситуації, наприклад, *to draw* «to take money out of a bank account» ‘зняти гроші з банківського рахунку’. Специфічною ознакою англійських дієслів із семантикою каузативу за допомогою правової дії є здатність конкретизувати семантику каузатора. Каузатором можуть виступати офіційні органи влади або приватні особи, наприклад, *to execute* «to kill someone as a legal punishment» ‘стратити’, *to cremate* «to burn a dead body, especially as part of a funeral ceremony» ‘кремувати’.

Достатньо розгалужену систему в англійській мові мають дієслова з інструментальною семою, яка передбачає безпосередній фізичний контакт каузатора із суб’єктом. За семантикою залучуваного до каузативу конкретного інструмента серед маніпулятивних КЕД можна віділити підгрупу із семантикою використання інструментів-артефактів, наприклад, *to guillotine* «to kill somebody by cutting off their head with a guillotine» ‘гільйонитувати’.

Висновки.

4.1. КЕД із семою заперечення поєднують у своїй семантичній структурі семи каузативності, екзистенційності та заперечення і характеризуються спільною базовою ФТ «X дією v_1 каузує Y (не)існувати/бути у стані v_2 ».

4.2. Аналіз семантики дієслів даного типу дозволяє виділити чотири підтипи: 1) КЕД за допомогою протиправної дії, 2) КЕД без додаткових СО, 3) КЕД за допомогою правової дії та 4) КЕД з вказівкою на інструмент. Найчисельнішими в англійській мові є КЕД маніпулятивної протиправної дії (41,67 %) найменшу кількість становлять КЕД з вказівкою на інструмент-артефакт (8,33 %).

References:

1. Залужна О. О. Привативні дієслова в англійській та українській мовах : дис. на здобуття ст. канд. філол. наук : 10.02.17 / О. О. Залужна. — Донецьк, 2014. — 283 с.
2. Кузнецов А. М. Глагол to be и его лексико-семантические эквиваленты // Категории бытия и обладания в языке / А. М. Кузнецов. — М. : Наука, 1977. — С. 68–100.
3. Недялков В. П. Типология каузативных конструкций / В. П. Недялков, Г. Г. Сильницкий // Типология каузативных конструкций. Морфологический каузатив. — Л. : Наука, 1969. — С. 5–19.
4. Павлова Е. Б. Структура функционально-семантической категории экзистенциальности в английском языке / Е. Б. Павлова. // Вестник Московского государственного лингвистического университета. — 2009. — С. 9–17.
5. Сильницкий Г. Г. Семантическая валентность глагола и его разноуровневые характеристики в английском языке / Г. Г. Сильницкий // Типология. Грамматика. Семантика : [сб. ст. к 65-летию В. С. Храковского / ред. Н. А. Козинцева, А. К. Оглоблин]. — СПб. : Наука, 1998. — С. 246–260.
6. Jespersen O. Negation in English and Other Languages / O. Jespersen. — København : Ejnar Munksgaard, 1966. — 151 p.